

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Азадський університет
Каракалтакський державний університет
Київський національний університет технологій та дизайну
Луцький національний технічний університет
Національна металургійна академія України
Національний університет «Львівська політехніка»
Одеський національний політехнічний університет
Сумський національний аграрний університет
Східно-Казахстанський державний технічний
університет ім. Д. Серікбаєва
ТОВ «НВО «ПРОМІТ»
Українська асоціація якості
Українська інженерно-педагогічна академія
Університет Барода
Університет ім. Й. Гуттенберга
Університет «Politechnika Świętokrzyska»
Харківський національний університет
міського господарства ім. О. М. Бекетова
Херсонський національний технічний університет

СИСТЕМИ РОЗРОБЛЕННЯ ТА ПОСТАВЛЕННЯ ПРОДУКЦІЇ НА ВИРОБНИЦТВО

**Матеріали I Міжнародної науково-практичної
конференції**

(м. Суми, 17–20 травня 2016 року)

Сайт конференції: <http://srpv.sumdu.edu.ua>.

Суми
Сумський державний університет
2016

ПАРАМЕТРИЧНА СТАНДАРТИЗАЦІЯ, УНІФІКАЦІЯ І АГРЕГАТУВАННЯ ВІЛЬНОВИХРОВИХ НАСОСІВ

*Котенко О. І., к.т.н., доцент кафедри ПГМ СумДУ, Суми
Кондусь В. Ю., аспірант СумДУ, Суми*

Для скорочення кількості типорозмірів насосів, що випускаються промисловістю, і внесення однаковості в їх конструкцію, розробляється параметричний (нормальний) ряд насосів. Це графік, на якому в системі координат Q-H представлені окремі поля, відповідні насосам певного типу.

Подібний параметричний ряд розроблений для вільновихрових насосів СВН, які ефективно застосовуються для перекачування рідин з твердими включеннями, волокнистих і в'язких мас, а також для гідротранспорту легкоушкоджуваних продуктів та рідин із твердими включеннями.

Необхідний діапазон Q-H покривається мінімальним числом типорозмірів насосів. Числові значення основних параметрів насосів (Q, H) установлені відповідно до нормативних вимог (СТ СЭВ 6049-87 «Насосы динамические. Ряды основных параметров» та стандартом ISO-2858). Межі Q і H для кожного насоса передбачають його роботу в зоні оптимальних режимів закид та всмоктувальної здатності.

Процес стандартизації параметричного ряду насосів СВН полягає у виборі і обґрунтуванні доцільної номенклатури і чисельного значення параметрів.

Параметричний ряд насосів СВН будується за основними параметрами:

- подача Q, м³/год: 6,3; 12,5; 25; 50; 80; 100; 125; 200; 315; 3400;
- напір H, м: 5; 8; 12,5; 20; 32; 50; 63; 80.

Одним з найбільш значних чинників при зниженні собівартості СВН є їх уніфікація, яка полягає в раціональному скороченні числа типів деталей, вузлів однакового функціонального призначення. Це, крім зниження собівартості, одночасно приводить до поліпшення якості виготовлення насосів.

Основними напрямками уніфікації СВН є:

- розробка типових вузлів і деталей з метою створення уніфікованих їх конструкцій;
- розробка уніфікованих технологічних процесів;
- обмеження доцільного мінімуму номенклатури типових (уніфікованих) конструкцій деталей, вузлів та складальних одиниць.

При проектуванні і виготовленні параметричного ряду насосів СВН запропоновано метод створення насосів з окремих стандартних або уніфікованих вузлів, які багаторазово використовуються при створенні різних типорозмірів насосів на основі геометричної і функціональної взаємозамінності.